

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
на тему: **«Формування системного менеджменту в агробізнесі»**

здобувача ступеня доктора філософії

з галузі знань 07 – Управління та адміністрування

спеціальності 073 – Менеджмент

Ляшенко Ружени Вікторівни

За результатами розгляду дисертації та наукових публікацій, у яких висвітлено основні результати дослідження, а також за підсумками проведеної публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу Поліського національного університету, встановлено наступне:

1. Актуальність теми дисертації. Аграрний бізнес є одним із ключових структуроформуючих потенціалів розвитку глобального соціуму, націй, держав, регіонів, територій, оскільки в результаті перетворень його бізнес-ланцюгів забезпечується продовольча безпека, формується експортний продовольчий потенціал та розвиваються інноваційні виробничо-екологічні системи. Зазначене зумовлює необхідність формування ресурсу сталого розвитку соціо-еколого-економіко-просторових систем, ефективне відтворення яких потребує використання системних координацій, креативних рішень, реорганізації структури бізнес-відносин та формування оптимально-адаптивних екосистем агробізнесу. Пріоритетами розвитку вітчизняного агробізнесу, як об'єкту системного менеджменту, натеper є становлення адаптивних систем виробництва та просування агропродукції, уникнення (зменшення) ризиків, пов'язаних із координацією формування ланцюгів і мереж руху продовольства, у т.ч. й за умов військової агресії росії, що потребує ефективних механізмів та креативних методів системної координації групової динаміки в сенсі виконання бізнес-операцій, та для чого необхідно розробляти інноваційні стратегії й трансформувати дизайн організаційної взаємодії. Саме ці аспекти визначають актуальність даного дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційне дослідження виконане в межах планової науково-дослідної роботи кафедри менеджменту організацій і адміністрування ім. М.П. Поліщука за темою «Стратегічні напрями розвитку аграрного сектора економіки північно-західного регіону України в умовах інституційних змін та соціально-економічних трансформацій» (державний реєстраційний номер 0115U006781), зокрема у рамках тематичного підрозділу «Розвиток підприємництва на сільських територіях» (2018–2020 рр.). Крім того, результати роботи пов'язані з виконанням плану науково-дослідної діяльності кафедри менеджменту та маркетингу за темою «Стратегічне управління інноваційним розвитком соціально-економічних систем в умовах євроатлантичної інтеграції України та глобалізації» (державний реєстраційний

номер 0121U107527), у межах тематичного підрозділу «Управління розвитком суб'єктів інфраструктури агробізнесу в регіоні» (2018–2023 рр.).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Результати, які викладено в дисертації та виносяться на захист, отримані автором особисто. Вони, передусім, полягають в обґрунтуванні мультидисциплінарного підходу до формування системного менеджменту в агробізнесі як інтегрованої системи функцій, методів, інструментів та управлінських рішень, що реалізуються ієрархічно організованими суб'єктами управління з метою координації виробничих, інфраструктурних і потенціалоформуючих ланцюгів та мереж аграрного сектору, який створює концептуальну основу для оптимізації системних зв'язків, інтеграції ресурсів і формування екосистем агробізнесу, у межах яких інтелектуально діджиталізовані моделі взаємодії генерують інноваційний потенціал координації соціально-економічного, екологічного та просторово збалансованого розвитку агробізнесових і продовольчих мереж. Про приріст наукових знань також свідчать: удосконалення класифікації механізмів системного менеджменту в агробізнесі; поглибленні змісту поняття системного функціоналу в менеджменті агробізнесу; систематизації чинників, що стримують розвиток потенціалу адміністрування та системного менеджменту в агробізнесі; концептуалізації профілю менеджмент-ресурсу суб'єктів агробізнесу як інтегрованого ресурсу; розробці моделі формування та активізації інноваційного потенціалу екосистеми менеджменту в агробізнесі; концептуалізації стратегічних детермінант розвитку системного менеджменту аграрних підприємств; розробці пропозицій щодо діджиталізації механізмів системного менеджменту в агробізнесі. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, відображено виключно ті положення, які є результатом власних досліджень.

4. Достовірність та обґрунтованість запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій. Принципові положення, висновки та рекомендації, отримані автором у процесі дослідження, належним чином аргументовані та достовірні. Достовірність сформульованих наукових положень, висновків та рекомендацій підтверджується їх науковим обґрунтуванням, яке базується на критичному осмисленні здобутків вітчизняних та зарубіжних вчених щодо формування системного менеджменту в агробізнесі (зокрема, методи: монографічний; абстрактно-логічний; системно-структурний; зважених оцінок; порівняльного аналізу та групування; програмно-цільовий; соціологічного дослідження; метод теорії ігор; метод математичного моделювання часових рядів на основі методики ARIMA та регресійного аналізу, графічний та ін.), поставленими завданнями, структурованістю та логічною послідовністю етапів дослідження, значним обсягом опрацьованих літературних джерел. Інформаційну базу дисертаційного дослідження становлять нормативно-правові акти України та міжнародні документи, що регламентують розвиток аграрного сектора та функціонування систем менеджменту; офіційні статистичні матеріали Державної служби

статистики України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, міжнародних організацій; аналітичні та звітні документи профільних наукових і галузевих установ; результати соціологічних опитувань, експертних оцінок та власних емпіричних спостережень автора. Важливу частину джерельної бази становлять наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, публікації у фахових виданнях, матеріали міжнародних конференцій і дослідницьких проєктів, що дозволили забезпечити комплексний характер аналізу та обґрунтувати теоретико-методологічні засади системного менеджменту в агробізнесі.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження, які виносяться на захист і характеризують наукову новизну та особистий внесок автора, полягають у наступному:

удосконалено:

- обґрунтування мультидисциплінарного підходу до формування системного менеджменту в агробізнесі як інтегрованої системи функцій, методів, інструментів та управлінських рішень, що реалізуються ієрархічно організованими суб'єктами управління з метою координації виробничих, інфраструктурних і потенціалоформуючих ланцюгів та мереж аграрного сектору, який створює концептуальну основу для оптимізації системних зв'язків, інтеграції ресурсів і формування екосистем агробізнесу, у межах яких інтелектуально діджиталізовані моделі взаємодії генерують інноваційний потенціал координації соціально-економічного, екологічного та просторово збалансованого розвитку агробізнесових і продовольчих мереж;
- класифікацію механізмів системного менеджменту в агробізнесі шляхом виокремлення їх за ієрархічними (глобальні, національні, регіональні) та функціональними (операційні, технологічного забезпечення, адміністративні, маркетингові, логістичні, комунікаційні, ланцюгової координації) ознаками суб'єктів управління, що дало змогу виявити причинно-наслідкові зв'язки між управлінськими рішеннями та координаційними діями в межах аграрних систем;
- зміст поняття системного функціоналу в менеджменті агробізнесу як організованої взаємодії суб'єктів аграрної системи, що розвивається на засадах сучасних контрактних форматів, діджитал-комунікацій і професійних активностей адміністративного менеджменту, дизайн якої виконує роль аттрактора – стійкого стану розвитку, здатного вирівнювати траєкторії міжсистемної взаємодії та забезпечувати синергетичний ефект через потенціал спільної координації;

набули подальшого розвитку:

- систематизація чинників, що стримують розвиток потенціалу адміністрування та системного менеджменту в агробізнесі, ідентифікованих на основі діагностики його дизайну у функціональному

вимірі (планування, організація, мотивація, контроль) з позицій підтвердження аксіоми управлінської теорії про системність та інтегративність механізму менеджменту, до яких віднесено низький рівень використання цифрових технологій і управління маркетингом, недостатню сформованість збутової політики та інтеграції з локальними партнерами, обмежені знання та компетентності персоналу, нерозвиненість практики управління проєктними командами, стимулювання командної роботи та розробки внутрішніх стандартів контролю;

- концептуалізація профілю менеджмент-ресурсу суб'єктів агробізнесу як інтегрованого ресурсу, що формується на засадах SMART-вузлової координації, динаміка якої детермінується конкретністю (реалізацією стратегій, операційною діяльністю, ринковою активністю, інфраструктурним забезпеченням), підтримується потоками матеріальних, фінансових й інформаційних ресурсів у середовищі бізнес-взаємодії, сприяє підвищенню ризикостійкості підприємств та характеризується інноваційними ознаками вимірюваності (використання Big Data і блокчейну) й таймінгу (часова обмеженість ресурсу координації);
- розробка моделі формування та активізації інноваційного потенціалу екосистеми менеджменту в агробізнесі, що інтегрує механізми кластеризації, SMART-спеціалізації, маркетингу, виробничої та міжгалузевої кооперації, інтеграції галузей інфраструктури агробізнесу, управління знаннями, взаємодії систем аграрних підприємств з організаціями інфраструктури регіонального (локального) агробізнесу, конкурентами, споживачами, бізнес-стейкхолдерами та інститутами, використання яких забезпечується науково-інноваційним супроводом та інтелектуальним аутсорсингом, що формує синергетичний ефект координації розвитку логістичних дистрибуційних мереж, територіальних хабів, інноваційно-інтелектуальних центрів і організацій фінансово-економічного, страхового та грантового забезпечення розвитку агробізнесу;
- концептуалізація стратегічних детермінант розвитку системного менеджменту аграрних підприємств, що поєднують алгоритм формування та реалізації стратегії системного SMART-менеджменту, інноваційні технології маркетингу, елементи блокчейну та управління великими даними, методи оптимізації трансакційних витрат у ланцюгах агробізнесу, архітектуру взаємодії за концепцією ефекту 4V, стратегічні карти розвитку, операційні платформи за принципом «ціль/задача – функції – результат» та моделі операційних, маркетингових, інфраструктурних і комунікативних ланцюгів, що застосовуються у процесі прийняття рішень щодо укладання угод, забезпечуючи підвищення ефективності та конкурентоспроможності агробізнесу;
- пропозиції щодо діджиталізації механізмів системного менеджменту в агробізнесі, що охоплюють розробку алгоритмів координації участі

суб'єктів у спеціалізованих цифрових платформах і матрицях вибору критеріїв їх оцінки та аутсорсингових моделей, організаційній стандартизації визначення вартості бізнес-операцій із залученням грантової підтримки, впровадженні реінжинірингу бізнес-процесів і створенні діджитал-порталу системи управління регіональним агробізнесом із залученням університету як центру координації науково-інтелектуальних ресурсів, що забезпечує формування геоінвестиційного середовища розвитку системи агробізнесу.

6. Наукова і практична цінність результатів дослідження. Дисертація є самостійно виконаною кваліфікаційною завершеною науковою працею, у якій викладено положення, висновки й пропозиції, здобуті автором особисто. Розроблені теоретико-методичні та прикладні положення логічно доведено до рівня конкретних пропозицій, можливих для впровадження в науку і практику.

У наукових дослідженнях автора запропоновано мультидисциплінарний підхід до формування системного менеджменту в агробізнесі як інтегрованої системи функцій, методів, інструментів та управлінських рішень, що реалізуються ієрархічно організованими суб'єктами управління з метою координації виробничих, інфраструктурних і потенціалоформуючих ланцюгів та мереж аграрного сектору. Такий підхід створює основу для оптимізації системних зв'язків, інтеграції ресурсів і формування екосистем агробізнесу, у межах яких інтелектуально діджиталізовані моделі взаємодії генерують інноваційний потенціал координації соціально-економічного, екологічного та просторово збалансованого розвитку агробізнесових і продовольчих мереж.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені теоретико-методичні та прикладні положення доведені до рівня конкретних пропозицій, придатних для впровадження у наукову та практичну діяльність з формування системного менеджменту в агробізнесі. Окремі з них пройшли апробацію та знайшли застосування у таких напрямках: в освітньому процесі факультету економіки та менеджменту Поліського національного університету під час викладання дисциплін «Маркетинговий менеджмент», «Теорія організації», «Управління знаннями» (довідка від 23.08.2024 р. №1894/01-17); при розробці Програми економічного і соціального розвитку Житомирської області на 2023 рік, зокрема в частині алгоритму оцінювання сучасного стану соціально-економічного розвитку територій, підприємництва та інноваційно-інвестиційного потенціалу бізнес-інфраструктури (довідка від 26.12.2023 р. № 08/2043/0/2-23/58); у процесі створення стратегії розвитку ТОВ «РОС АГРО» (довідка від 22.12.2022 р. № 285/12-23); при формуванні збутової стратегії ТОВ «Фаворит-агро» (довідка від 20.12.2023 р. № 667/12-23); у розробленні та реалізації програми цифровізації підприємства ТОВ «Дружба» (довідка від 26.06.2023 р. № 119). Таким чином, результати дослідження підтвердили свою прикладну цінність, що забезпечує їх релевантність як для академічної сфери, так й для практики ситсемного управління в аграрному секторі.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. За темою дисертації опубліковано 32 наукові праці загальним обсягом 12,58 ум. друк. арк. (автору належить 11,32 ум. друк. арк.), з них 8 праць, в яких опубліковано основні результати дослідження, у т.ч. 1 стаття у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базі даних Web of Science Core Collection, 7 – у наукових фахових виданнях України (категорія Б), 19 наукових праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації та 4 наукові праці, які додатково відображають результати дослідження.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ

1. Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:

1.1. Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus:

1. **Liashenko R., Karpiuk K., Buzovich A.** Influence of System Management on Strategic Development of the Enterprise under Uncertainty and Risk. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 2019. Vol. 8, No 3. P. 16–30. DOI: 10.36941/ajis-2019-0002 (1,24 ум. друк. арк.; внесок авторів: Ляшенко Р. – обґрунтовано концептуальні засади прийняття ефективних управлінських рішень щодо стратегічного розвитку суб'єктів господарювання в умовах зростаючої невизначеності та ризиків, досліджено взаємозв'язок стратегічного й системного менеджменту в агробізнесі (0,6 ум. друк.арк.); Карпюк К. – визначено ключові чинники формування стратегічних альянсів у контексті стратегічного розвитку бізнесу (0,32 ум. друк.арк.); Бузович А. – проаналізовано взаємодію країн з різним рівнем розвитку зі світовими фінансовими інституціями, окреслено її вплив на розвиток стратегічних альянсів як інструменту системного управління (0,32 ум. друк.арк.)).

1.2. Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б):

2. Ляшенко Р. В. Формування системного менеджменту в агробізнесі: проблеми та перспективи. *Ефективна економіка*. 2018. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2018.10.151 (0,65 ум. друк. арк.).

3. Ляшенко Р. В. Структура, підсистеми та елементи системного менеджменту агробізнесу. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 2(70). С. 126–131. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-2-19> (0,59 ум. друк. арк.).

4. Ляшенко Р. В. Застосування інновацій при формуванні системного менеджменту в агробізнесі. *Бізнес-Навігатор*. 2020. № 1(57). С. 141–146. DOI: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.57-25> (0,71 ум. друк. арк.).

5. Ляшенко Р. В. Модернізація системного менеджменту агробізнесу в напрямку застосування вимог європейської фундації EFQM. *Інтелект XXI*. 2020. № 2. С. 99–104. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2020-2.19> (0,77 ум. друк. арк.).

6. Ляшенко Р. В. Стратегічні аспекти інноваційного розвитку регіональних систем управління агробізнесом. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 3(83). С. 41–46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2023-83-5> (0,72 ум. друк. арк.).

7. Tarasovych L., Liashenko R. Synergy of system management and marketing technologies in agribusiness: assessment of resource potential and forecast of development dynamics. *Агросвіт*. 2025. №. 15. С. 165–172. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.15.165> (0,5 ум. друк. арк.; внесок авторів: Тарасович Л.В. – проаналізовано трансформаційні процеси в агробізнесі України в умовах війни, з акцентом на інтеграцію системного менеджменту та маркетингових технологій як чинників підвищення ефективності бізнес-процесів. Встановлено адаптивність галузі до кризових умов, структурні зрушення у відтворювальних підсистемах, а також переорієнтацію інвестицій на переробну сферу з метою збільшення доданої вартості продукції (0,25 ум. друк. арк.); Ляшенко Р.В. – окреслено відмінності між аграрними суб'єктами різного масштабу за ресурсним потенціалом і управлінськими можливостями. Побудовано економетричну модель прогнозування інвестицій до 2027 року, що засвідчує передумови для цифрової трансформації та формування гнучких систем управління, орієнтованих на післявоєнне відновлення агросектору (0,25 ум. друк. арк.).

8. Tarasovych L., Liashenko R. The innovative potential of management ecosystems in agribusiness: spatial clustering, SMART specialisation and marketing transformation. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №. 15. С. 221–228. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.15.221> (0,74 ум. друк. арк.; внесок авторів: Тарасович Л. – розкрито теоретико-методологічні засади формування системного менеджменту в аграрній сфері в умовах структурної трансформації національної економіки, з урахуванням пріоритетів сталого розвитку сільських територій; обґрунтовано доцільність переходу до екосистемного підходу в управлінні аграрним сектором, що ґрунтується на принципах синергії, партнерства та інтеграції між ключовими учасниками агробізнесу (0,37 ум. друк. арк.); Ляшенко Р. – запропоновано концепцію інноваційного маркетингового профілю для малих і середніх агропідприємств, що спрямована на їх інтеграцію в регіональні та глобальні збутові мережі, підвищення конкурентоспроможності продукції та зміцнення ринкових позицій; обґрунтовано, що ефективне функціонування системного менеджменту в аграрній сфері потребує міжгалузевої інтеграції, просторової кластеризації, застосування механізмів SMART-спеціалізації, а також створення регіональних координаційних центрів управління розвитком аграрного виробництва (0,37 ум. друк. арк.).

2. Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

9. Ляшенко Р. В. Сучасний стан розвитку менеджменту в агробізнесі України. *Наукові читання – 2017 : наук.-теорет. зб. / ЖНАЕУ*. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. Т. 3. С. 113–116. (0,18 ум. друк. арк.).

10. Ляшенко Р. В. Історія формування і розвитку системного менеджменту. *Економіка, маркетинг та право: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку* : збірник тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (23 квіт. 2018 р.) : у 3-х ч. Полтава : ЦФЕНД, 2018. С. 59–61. (0,18 ум. друк. арк.).
12. Ляшенко Р. В. Системний підхід до управління. *Актуальні питання сучасної науки* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 29-30 квіт. 2018 р. Київ : МЦНД, 2018. Ч. II. С. 31–33. (0,18 ум. друк. арк.).
13. Ляшенко Р. В. Агроаудит як інструмент системного менеджменту в агробізнесі. *Наука та сьогодення* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 5–6 верес. 2018 р. Київ : ЄЦН, 2018. С. 15–17. (0,32 ум. друк. арк.).
14. Ляшенко Р. В. Проблематика участі держави в формуванні фінансових потоків та бюджетуванні підприємств агробізнесу. *Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення* : збірник матеріалів Міжнар. наук. інтернет–конф. (18 верес. 2018 р.). Тернопіль : МНІК, 2018. Вип. 31. С. 70–76. (0,26 ум. друк. арк.).
15. Ляшенко Р. В. Актуальні проблеми системного управління фінансами в агробізнесі України. *Розвиток фінансів, банківської справи та страхування в Україні та світі* : матеріали I Всеукр. дослідницька конф. студентів та молодих вчених (20 верес. 2018 р.). Київ : ЦДФБС «ФБС ГРУП», 2018 . С. 21–22. (0,1 ум. друк. арк.).
16. Ляшенко Р. В. Проблематика та перспективи розвитку сучасного системного менеджменту в агробізнесі. *Пріоритети сучасної науки* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (27–28 жовт. 2018 р.). Київ : МЦНД, 2018. Ч. I. С. 17–19. (0,16 ум. друк. арк.).
17. Ляшенко Р. В. Структурування корпоративного агробізнесу як елемент системного менеджменту. *Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища* : тези інтернет-конф. (15 листоп. 2018 р.). Житомир : ЖДГУ, 2018. С. 47–48. (0,16 ум. друк. арк.).
18. Ляшенко Р. В. Підходи до управління в бізнесі. *Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (26 січ. 2019 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2019. Ч. 4. С. 14–17. (0,32 ум. друк. арк.).
19. Ляшенко Р. В. Особливості формування механізму системного менеджменту агробізнесу. *Тридцять п'яті економіко-правові дискусії* : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (21 бер. 2019 р.). Львів : Наукова спільнота, 2019. С. 25–28. (0,36 ум. друк. арк.).
20. Ляшенко Р. В. Проблематика розвитку системного агроменеджменту України. *Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення* : збірник матеріалів Міжнар. наук. інтернет–конф. (2 квітня 2019 р.). Тернопіль : МНІК, 2019. Вип. 37. С. 83–86. (0,23 ум. друк. арк.).
21. Ляшенко Р. В. Сутність концепції системного менеджменту в агробізнесі. *Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту та права* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11 трав. 2019 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2019. Ч. 7. С. 40–42. (0,15 ум. друк. арк.).

22. Ляшенко Р. В. Застосування інноваційних інструментів менеджменту в агробізнесі. *Пріоритетні напрямки наукових досліджень*. : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (20–21 серп. 2019 р.). Київ : МЦНД, 2019. С. 10–12. (0,2 ум. друк. арк.).

23. Ляшенко Р. В. Проблематика державного стимулювання імплементації системного менеджменту на підприємствах агробізнесу із урахуванням вимог європейської фундації EFQM. *Потенційні шляхи розвитку науки* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 верес. 2019 р.). Київ : МЦНД, 2019. С. 11–13. (0,24 ум. друк. арк.).

24. Ляшенко Р. В. Теоретичні засади стратегічного управління та його роль у забезпеченні розвитку підприємства в умовах невизначеності та ризику. *Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (23 січ. 2020 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2020. Ч. 5. С. 25–26. (0,18 ум. друк. арк.).

25. Ляшенко Р. В. Сутність та елементи системного управління в контексті стратегічного розвитку підприємства. *Теоретичні та практичні засади ефективного функціонування соціально-економічної сфери* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (25 січ. 2020 р.). Дніпро : Перспектива, 2020. С. 60–63. (0,32 ум. друк. арк.).

26. Ляшенко Р. В. Стратегічні альянси як інструмент системного управління в рамках забезпечення стратегічного розвитку підприємства. *Теоретичні та прикладні аспекти розвитку науки* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (30–31 січ. 2020 р.). Київ : МЦНД, 2020. Ч. 1. С. 21–23. (0,2 ум. друк. арк.).

27. Ляшенко Р. В. Діджитал-тренди розвитку системного менеджменту агробізнесу в умовах війни. *Менеджмент, маркетинг, логістика: тренди та подолання викликів* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів, студентів, присвяченої 100-річчю Поліського національного університету (м. Житомир, 06 грудня 2022 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2022. С. 24–27. (0,2 ум. друк. арк.).

28. Liashenko R. Digital marketing and transformation of business processes in the agricultural sector: tools of cohesion policy. *Політика згуртування ЄС: реальність, виклики, перспективи* : зб. наукових праць Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 09 травн. 2025 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2025. С. 73–81. (0,31 ум. друк. арк.).

3. Наукові праці, які додатково відображають результати дослідження:

29. Ляшенко Р. В. Аналіз системних концепцій менеджменту в управлінні підприємством. *Альманах науки*. 2018. № 5(14). С. 4–7. (0,43 ум. друк. арк.).

30. Ляшенко Р. В. Основні підходи до управління в бізнесі. *Молодий вчений*. 2018. № 12(64). С. 296–301. (0,75 ум. друк. арк.).

31. Ляшенко Р. В. Сутність та зміст системного менеджменту в агробізнесі. *Молодий вчений*. 2019. № 1(65). С. 233–237. (0,69 ум. друк. арк.).

32. Ляшенко Р. В. Позитивні вектори розвитку системного менеджменту. *Альманах науки*. 2019. № 4(25). С. 11–16. (0,54 ум. друк. арк.).

8. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах. Основні наукові положення та результати дисертаційного дослідження представлено та обговорено на науково-практичних конференціях різного рівня, зокрема: міжнародних – «Економіка, маркетинг та право: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку» (Полтава, 2018); «Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики» (Кривий Ріг, 2018); «Актуальні питання сучасної науки» (Київ, 2018); «Наука та сьогодення» (Київ, 2018); «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення» (Тернопіль, 2018; 2019); «Пріоритети сучасної науки» (Київ, 2018); «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» (Полтава, 2019); «Маркетинг і менеджмент в системі національних і світових економічних інтересів» (Кривий Ріг, 2019); «Тридцять п'яти економіко-правові дискусії» (Львів, 2019); «Пріоритетні напрямки наукових досліджень» (Київ, 2019); «Потенційні шляхи розвитку науки» (Київ, 2019); «Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі» (Полтава, 2020); «Теоретичні та практичні засади ефективного функціонування соціально-економічної сфери» (Дніпро, 2020); «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку науки» (Київ, 2020); «Менеджмент, маркетинг, логістика: тренди та подолання викликів» (Житомир, 2022); «Політика згуртування ЄС: реальність, виклики, перспективи» (Житомир, 2025); всеукраїнських – «Наукові читання – 2017» (Житомир, 2017); «Розвиток фінансів, банківської справи та страхування в Україні та світі» (Київ, 2018); «Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища» (Житомир, 2018). Представлення матеріалів на широкому спектрі наукових форумів засвідчує належний рівень наукової новизни, практичної значущості та актуальності отриманих результатів.

9. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Дисертація відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами). Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (268 найменувань) і додатків (на 8 сторінках). Основний текст дисертації викладено на 182 сторінках, містить 22 рисунки, 22 таблиці.

Дисертаційне дослідження виконано із дотриманням принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Подані до захисту матеріали належать автору.

10. Відповідність дисертації зазначеній спеціальності. Дисертаційна робота Ляшенко Ружени Вікторівни «Формування системного менеджменту в агробізнесі» присвячена обґрунтуванню теоретико-методологічних і прикладних засад формування системного менеджменту в агробізнесі на локальному, регіональному та національному рівнях, а також розробці науково обґрунтованих стратегічних орієнтирів щодо розвитку його інноваційного потенціалу.

За змістом завдань і методів дослідження, які розв'язують конкретні наукові завдання, отриманими результатами, практичною і теоретичною значимістю дисертаційна робота відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

11. Загальний висновок. Дисертаційна робота Ляшенко Ружени Вікторівни на тему «Формування системного менеджменту в агробізнесі» подана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, яка виконана здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для галузі знань 07 «Управління та адміністрування» та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчить про особистий внесок здобувача в науку.

За актуальністю, науковою новизною, теоретичним, методологічним і практичним значенням, повнотою викладу принципів наукових положень, обґрунтованістю одержаних результатів та оформленням дисертація відповідає вимогам, передбаченим Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами).

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Ляшенко Ружени Вікторівни, дисертація на тему: «Формування системного менеджменту в агробізнесі» рекомендується для подання до розгляду і захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Головуюча на засіданні:

професор кафедри менеджменту та маркетингу,
гарант ОНП «Менеджмент»,
д.е.н., професор

Ірина КРАВЧУК

10.11.2025

